

Stručni rad

DJEVOJČICA I ZRNO KUKURUZA

Janja Štefanič Guštin
Osnovna škola Metlika

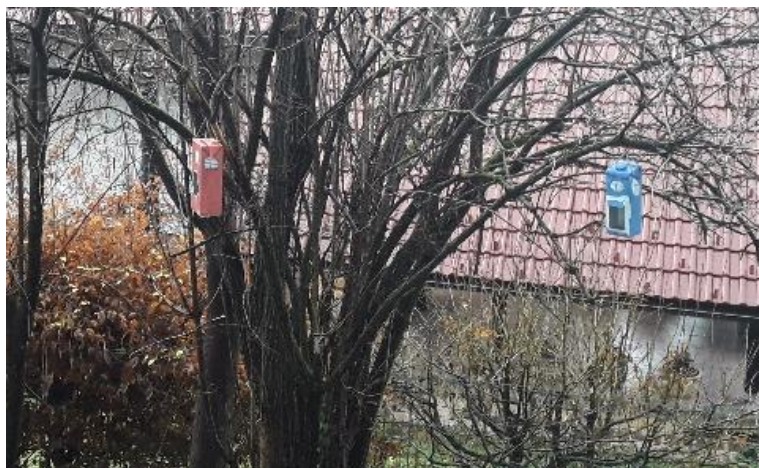
Sažetak:

U ovom članku opisala sam način obrade ekoloških sadržaja tijekom podučavanja učenika 2. razreda osnovne škole. Razgovarali smo i o bajci Djevojčica sa žigicama Hansa C. Andersona, koja nam je poslužila kao temelj za naš zapis odnosno kreiranje nove edukativne (poučne) bajke. Izradili smo likovne proizvode od otpadnog materijala.

Ključne riječi: ekološki sadržaji, edukativna (poučna) bajka, otpadni materijal

1. Ekološki sadržaji u nastavi

Prilikom provedbe nastave za učenike 2. razreda u ovoj školskoj godini, veliki broj školskih sati posvetili smo ekološkim temama. Tijekom jesenskog razdoblja pričali smo o tome kako se životinje pripremaju za zimu. Učenici su sudjelovali u razgovoru i došli smo do zaključka da neke ptice odlete u toplije krajeve, a neke ostanu kod nas. Odlučili smo pomoći ovim pticama, tj. pticama stanaricama. Od otpadne Tetra Pak ambalaže za mlijeko i razne sokove napravili smo hranilice za ptice te ih objesili na grmlje i niže drveće pored škole.

Slika 1: Hranilice za ptice

Tijekom veljače i ožujka na nastavi smo razgovarali o onečišćenju i otpadu. Utvrdili smo da ljudi često i bez posebne potrebe prikupe veliku količinu otpadaka. Međutim, svjesni smo da upravo zbog velike količine plastičnog otpada koji se nalazi na površini ili ga odnesu mora i oceani, na planeti Zemlji često dolazi do nesreća i umiranja životinja. Razmišljali smo o tome kako bismo sami mogli pridonijeti njegovom smanjenju. Odlučili smo uložiti dodatni trud u odvajanje vrsta otpada kako bi se što više materijala moglo vratiti u recikliranje. U protekloj školskoj godini posjetili smo sabirni centar u našem gradu i naučili nešto novo o pravilnom odvajanju otpadaka za recikliranje ili njihovu ponovnu uporabu. Ponovili smo odnosno nabrojali sve što odlažemo u pojedinačne kontejnere i praktički obnovili usvojeno znanje odlaganjem otpada na ekološki otok za našu školu. O stečenom znanju učenici su govorili i kod kuće. U školi su me izvijestili o velikoj količini nepotrebnih otpadaka koja u kućanstvu nastaje zbog zaostale ambalaže prilikom kupnje hrane koja je ponekad nezdrava. Razne vrste slatkiša i grickalica prilično su popularne u našem razredu. Zapitali smo se jesu li nam doista potrebni. Tijekom razgovora bilo je riječi i o nestašici hrane odnosno o činjenici da neki ljudi nemaju dovoljno hrane za preživljavanje te da čak umiru zbog njenog nedostatka. Učenici su čuli mnoge priče o gladi u Africi. Neki od njih već su se ranije susreli s beskućnicima ili gledali TV emisije o obiteljima koje žive u siromaštvu.

2. Obrada bajke

Odlučila sam se za čitanje bajke Hansa C. Andersena Djevojčica sa žigicama [1]. Nakon čitanja ovog sadržaja bili su zaista dirnuti. Razgovarali smo o pročitanoj bajci poslije pažljivog slušanja. Učenike je zanimalo zašto djevojčicu nitko nije primijetio i pomogao joj. Netko od prolaznika mogao joj je dati hranu ili toplu odjeću i obuću. Dakle, mogli su joj na neki način pomoći kako ne bi bila sama, gladna i kako joj ne bi bilo

hladno. Uzimajući u obzir obradu bajke, nadam se da će učenici odsada biti pažljiviji prema ljudima u svojoj okolini i da će im biti spremni pomoći. Odlučili smo tijekom sata slovenskog jezika napisati edukativnu priču o djevojčici i napraviti štedne kasice od otpadne ambalaže na satu likovne umjetnosti.

3. Nova poučna priča

Djevojčica i zrno kukuruza

Nekada davno u gradu je živjela malena, iscrpljena djevojčica koju su namučile hladnoća i glad. Razmišljala je kako doći do hrane i ugrijati se da joj više ne bude hladno. Jednog dana sjela je na pločnik ispred neke kuće u gradu kako bi se ugrijala upaljenom šibicom. Promatrajući sjetno plamen žigice, vidjela je svoje roditelje i vrijeme kada joj nije bilo hladno i kada je mogla uživati u raznim poslasticama. Mnogo je ljudi prošlo, ali se nitko od njih nije zaustavio. Odjednom je kraj nje zastao jedan gospodin i u ruke joj potisnuo papirnatu vrećicu u kojoj su bile sjemenke kukuruza. Djevojčica se obradovala, jer je iza svoje kuće imala prekrasan vrt, u kojem još ništa nije raslo. Posijala je kukuruz. Marljivo je brinula o sjemenu, zalijevala ga i okopavala usjev. Biljka je lijepo napredovala. Stigla je jesen i djevojčica je potrgala klipove kukuruza. Pokupila je stabljike i složila ih kraj peći da se osuše. Ogulila je kukuruz i odnijela ga mlinaru kako bi u mlinu samljeo sjeme kukuruza te napravio brašno. Kod kuće je od brašna ispekla mirisni kruh i utažila svoju glad. Svoj tanki pokrivač napunila je listovima kukuruznih klipova kako joj zimi ne bi bilo hladno. Iskoristila je stabljike kukuruza tako da je na njih pričvrstila ribarske uzice i krenula do obližnje rijeke na pecanje, kako bi si mogla pripremiti ribe za večeru. Djevojčica je sve dijelove biljke upotrijebila korisno. Ovako bi ljudi trebali postupati kada je riječ o stvarima koje se često bace i postanu otpad, iako su i dalje vrlo korisne i dovoljno je samo iskoristiti našu maštu kako bi se uporabile u korisne svrhe.

4. Konačni likovni proizvodi

Napisali smo bajku i predstavili je prijateljima u paralelnom razredu. Likovne proizvode, koji su trebali biti napravljeni od otpadnog materijala, učenici su izradili kod kuće, jer su škole tada bile zatvorene zbog pandemije bolesti Covid-19. Počela je nastava na daljinu. Učenicima sam dala odriješene ruke odnosno prepustila im da sami odluče što će napraviti od otpadne ambalaže koju nađu kod kuće. Koristili su razne ambalažne otpatke i papirnatu cjevčice. Proizvodi koji su stvoreni njihovim rukama bili su originalni i maštovito oblikovani. Mnogi učenici rekli su mi da su proizvodi napravljeni zahvaljujući pomoći koju su im pružili roditelji, pa mogu zaključiti da je zadatak dobro osmišljen i da će se obitelji prije sljedeće kupnje proizvoda, koji nakon uporabe donose nepotrebni otpad, zapitati jesu li im ti proizvodi uopće potrebni odnosno postoji li neki drugi način njihovog donošenja kući. Fotografirali su novonastale likovne proizvode i poslali fotografije svojih kreacija (slike 2 - 6).

Slika 2: Košarica

Slika 3: Vaza

Slika 4: Štedna kassica

Slika 5: Robot

Slika 6: Stalakk za olovkke

Nakon povratka u školu napravili smo izložbu fotografija u učionici i neko vrijeme razgovarali o ponovnoj uporabi otpadne ambalaže.

5. Zaključak

Nacionalni projekt Škola-ekoprijateljica planeta Zemlje nudi mnoštvo prikladnih načina odgoja mladih i njihovog pravilnog usmjeravanja, kako bismo osigurali da i oni brinu o našem planetu u budućnosti. Literatura koja je bila napisana u prošlosti i koja im je tematski bliska može biti prikladna motivacija ili polazište za stvaranje na području pisanih djela. Prijenos pročitane tematike u sadašnji život znači razmišljanje o boljem sutra. Međutim, ponovna uporaba ili recikliranje rabljenih predmeta na način da se oni ponovno koriste i ne postanu otpad poželjna je navika svakog kućanstva i svakog pojedinca na našem planetu.

6. Literatura

[1] Andersen, H. C. (2015). Deklica z vžigalicami. Ljubljana. Založba Grahovac.